

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w II kwartale 2020 r.

23.09.2020 r.

40,2%

Spadek liczby przekroczeń granicy Polski w I półroczu 2020 r. w porównaniu z I półroczem 2019 r.

W I półroczu 2020 r. liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 86,9 mln. W stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku odnotowano mniejszy ruch graniczny zarówno cudzoziemców (o 41,3%), jak i Polaków (o 38,5%).

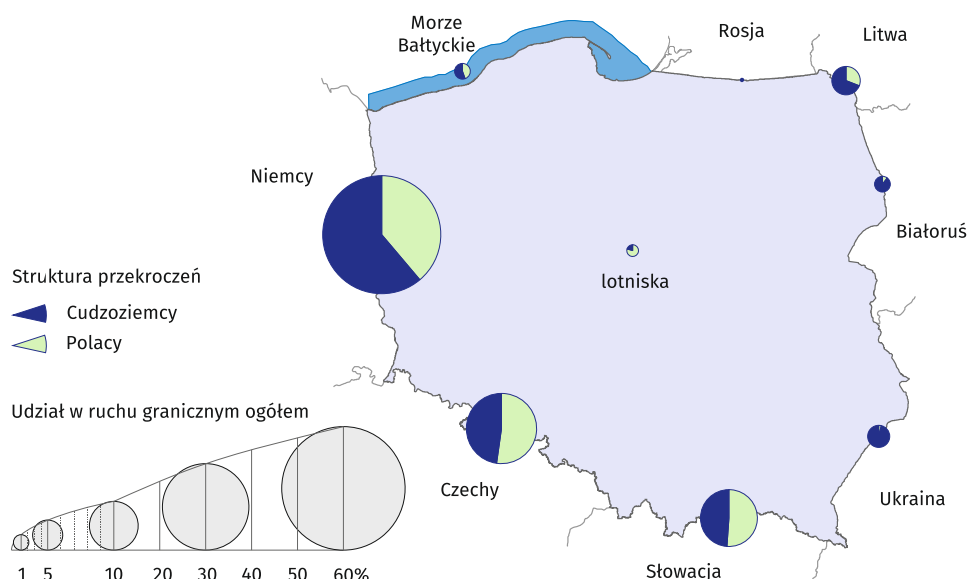
Wartości towarów i usług zakupionych w tym okresie przez cudzoziemców w Polsce (12,0 mld zł) oraz towarów i usług zakupionych przez Polaków za granicą (6,0 mld zł) były mniejsze niż w I półroczu 2019 r. odpowiednio o 44,7% i 41,5%.

Ruch graniczny

W II kwartale 2020 r. liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 28,9 mln, z tego 57,8% stanowili cudzoziemcy (nierezydenci) i 42,2% mieszkańcy Polski (rezydenci). Ruch graniczny (z Polski i do Polski) był mniejszy w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku o 50,9 mln przekroczeń (tj. o 63,8%). Granicę Polski przekroczyło mniej zarówno cudzoziemców, jak i Polaków odpowiednio o 65,4% i 61,5%. W stosunku do kwartału poprzedniego liczba przekroczeń była również mniejsza – cudzoziemców o 51,8%, Polaków o 48,0%.

W II kwartale 2020 r. 95,1% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej (UE); 3,4% zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej; 1,1% morskiej i 0,5% granicy na lotniskach.

Mapa 1. Ruch graniczny osób (z Polski i do Polski) według odcinków granicy w II kwartale 2020 roku

W strukturze ruchu granicznego na granicy lądowej, największy udział miały przekroczenia odcinka granicy z Niemcami (56,5%), następnie z Czechami (21,6%), Słowacją (14,1%), Litwą (4,4%), Ukrainą (2,3%), Białorusią (1,1%) i Rosją (0,1%).

Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy (96,6%), na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (87,8%), a na granicy z Rosją – obywatele Rosji (86,0%).

W II kwartale 2020 r. liczba przekroczeń granicy Polski była mniejsza niż przed rokiem. Dotyczyło to ruchu granicznego zarówno cudzoziemców, jak i Polaków

W strukturze przekroczeń granicy Polski przeważali cudzoziemcy

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

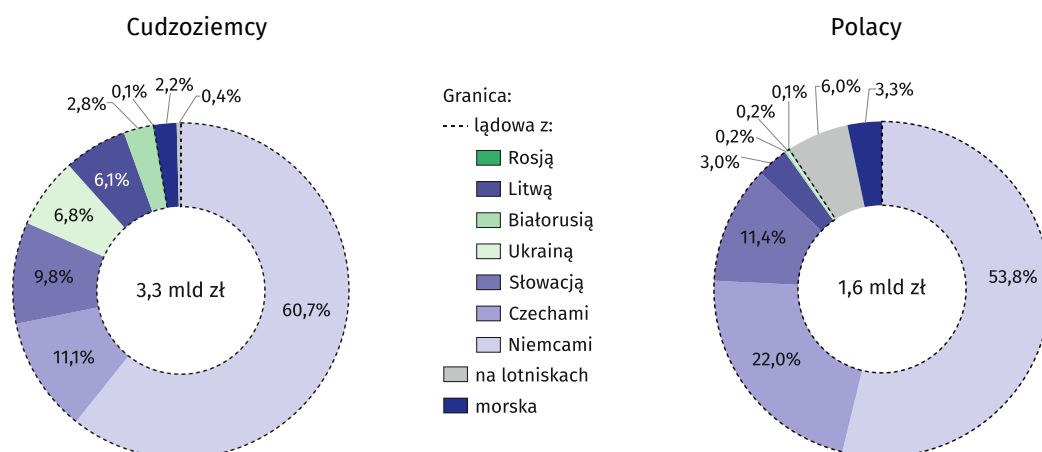
Wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców w I półroczu 2020 r. ukształtowała się na poziomie 12,0 mld zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez mieszkańców Polski w tym okresie wyniosły 6,0 mld zł. Było to odpowiednio o 44,7% i 41,5% mniej niż przed rokiem.

W II kwartale 2020 r. wydatki cudzoziemców w Polsce ukształtowały się na poziomie 3,3 mld zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez mieszkańców Polski w tym okresie wyniosły 1,6 mld zł. Było to odpowiednio o 72,6% i 70,5% mniej niż przed rokiem. W stosunku do kwartału poprzedniego wydatki, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków były również mniejsze, odpowiednio o 62,7% i o 63,3%.

Z ogółu wydatków cudzoziemców zrealizowanych w Polsce 87,8% przypadło na osoby przekraczające wewnętrzną granicę lądową Unii Europejskiej na terenie Polski, 9,7% – zewnętrzną granicę lądową UE, 2,2% – morską i 0,4% – granicę na lotniskach. W przypadku wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski analogiczna struktura kształtowała się następująco: 90,1%, 0,5%, 3,3% i 6,0%.

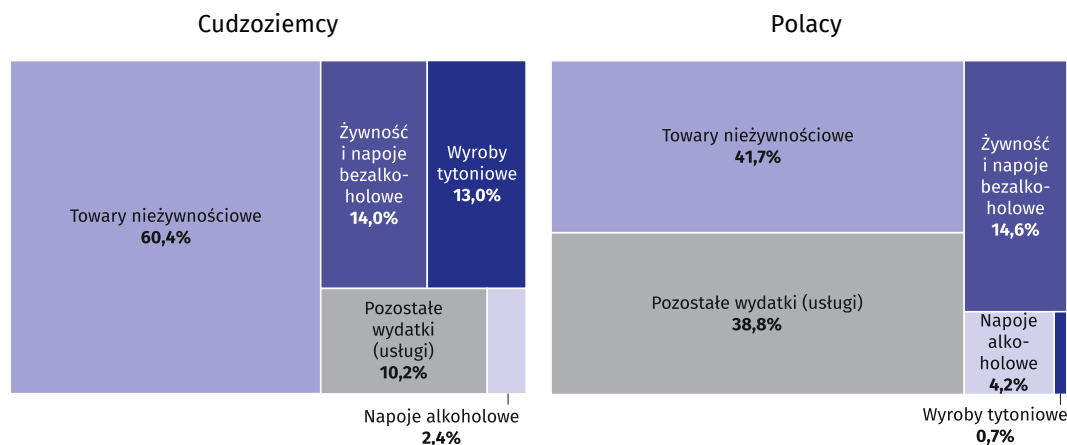
W strukturze wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających lądową granicę największy udział miały wydatki przekraczających granicę z Niemcami (62,3%), następnie z Czechami (11,4%), Słowacją (10,1%), Ukrainą (6,9%), Litwą (6,3%), Białorusią (2,9%) i Rosją (0,1%). W przypadku mieszkańców Polski, przekraczających lądową granicę kraju, największe wydatki za granicą ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (59,4% ogółu wydatków Polaków przekraczających lądową granicę Polski), następnie z Czechami (24,2%), Słowacją (12,5%), Litwą (3,3%), Białorusią (0,3%), Ukrainą (0,2%) i Rosją (0,1%).

Wykres 1. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w II kwartale 2020 roku

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczyci 82,4% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe – 12,9%, a na pozostałe wydatki (usługi) – 4,6%.

Wykres 2. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą według grup asortymentowych w II kwartale 2020 roku

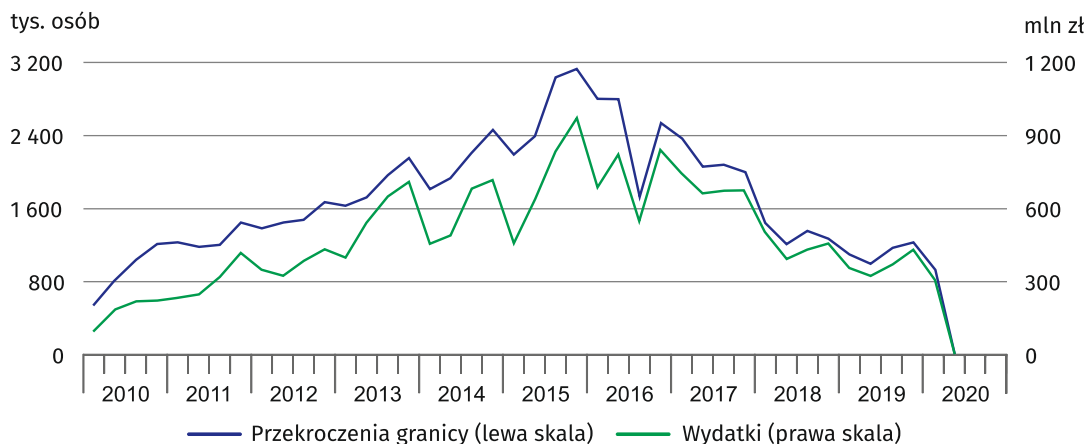

Zarówno w I półroczu, jak i w II kwartale 2020 r. wartości towarów i usług zakupionych przez cudzoziemców w Polsce oraz towarów i usług zakupionych przez Polaków za granicą, były mniejsze niż w analogicznych okresach 2019 roku

Mieszkańcy Polski, przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość (66,6%) wydatkowanych za granicą środków przeznaczyli na zakup towarów nieżywnościowych, na pozostałe wydatki (usługi) przeznaczyli 8,1%, a na żywność i napoje bezalkoholowe – 7,1%.

Cudzoziemcy przekraczający wewnętrzną granicę UE największy odsetek wydatków poniesionych w Polsce przeznaczyli na towary nieżywnościowe – 58,7%. Znaczący udział w strukturze wydatków nierezydentów miały żywność i napoje bezalkoholowe – 13,9% oraz pozostałe wydatki (usługi) – 10,1%. Z kolei, w strukturze wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski przekraczających omawianą granicę towary nieżywnościowe stanowiły 44,4%, pozostałe wydatki (usługi) – 34,8%, a na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczyli 15,7% swoich wydatków.

Wykres 3. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej

W I półroczu 2020 r. mały ruch graniczny (MRG) stanowił 20,9% przekroczeń przez cudzoziemców lądowej granicy Polski z Ukrainą (w II kwartale 2020 r. – 0,2%)

Zróznicowanie wydatków, w tym także pod względem struktury asortymentowej, występowało wśród przekraczających poszczególne odcinki granicy cudzoziemców, jak i Polaków. Związane jest to m.in. ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu, czy też optymalnością dokonywania zakupów za granicą.

Tabl. 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w II kwartale 2020 roku

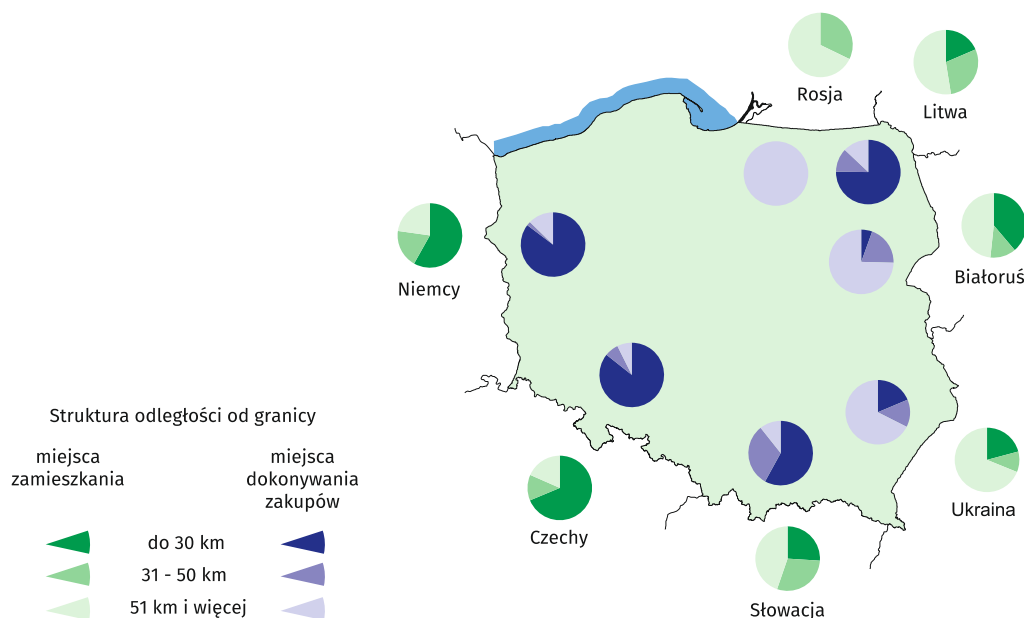
Granica	Ruch graniczny ¹				Wydatki				Średnie wydatki ²			
	cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy	
	tys. osób	II kw. 2019 =100	tys. osób	II kw. 2019 =100	mln zł	II kw. 2019 =100	mln zł	II kw. 2019 =100	zł	II kw. 2019 =100	zł	II kw. 2019 =100
OGÓŁEM	16682,9	34,6	12168,3	38,5	3270,7	27,4	1596,3	29,5	388	76,9	257	73,2
lądowa	16484,0	38,6	11924,6	48,3	3186,2	32,3	1446,9	46,0	382	81,9	239	92,4
zewnątrzna UE	916,1	12,4	59,6	5,5	315,8	12,1	8,6	6,4	649	90,9	292	116,9
z: Rosją	18,1	3,2	3,0	1,0	3,9	2,8	1,6	2,8	479	97,0	1044	280,6
Białorusią	281,2	14,5	32,7	12,1	91,2	16,1	3,7	15,2	569	98,1	233	127,8
Ukrainą	616,8	12,7	23,9	4,7	220,7	11,6	3,3	6,2	693	87,4	276	129,7
w tym MRG	1,0	0,1	-	x	0,4	0,1	-	x	580	89,7	-	x
wewnętrzna UE	15567,9	44,0	11865,0	50,3	2870,4	39,6	1438,3	47,7	366	88,1	239	92,1
z: Litwą	869,6	57,8	389,0	53,1	200,0	43,0	47,5	50,8	490	77,0	224	94,0
Słowacją	1952,2	46,3	2040,8	53,4	320,6	40,9	181,5	50,9	326	87,6	177	88,4
Czechami	2929,3	33,9	3203,5	40,2	363,5	31,0	350,4	38,9	241	87,3	212	92,0
Niemcami	9816,8	46,7	6231,7	56,3	1986,3	41,2	858,9	51,6	401	86,3	274	91,4
morska	172,1	70,9	138,2	44,7	72,9	65,8	53,5	47,7	819	89,1	753	109,6
na lotniskach	26,8	0,5	105,5	1,6	11,7	0,6	95,9	4,4	735	91,6	1052	152,2

¹ Z Polski i do Polski. ² Na jedną osobę podczas jednej podróży.

Delimitacja obszaru oddziaływania granicy lądowej

Wyniki badań pokazują, że przekraczający w II kwartale 2020 r. lądową granicę Polski, zarówno cudzoziemcy jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 71,7% cudzoziemców i 70,1% Polaków, przy czym 52,5% cudzoziemców i 55,0% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy.

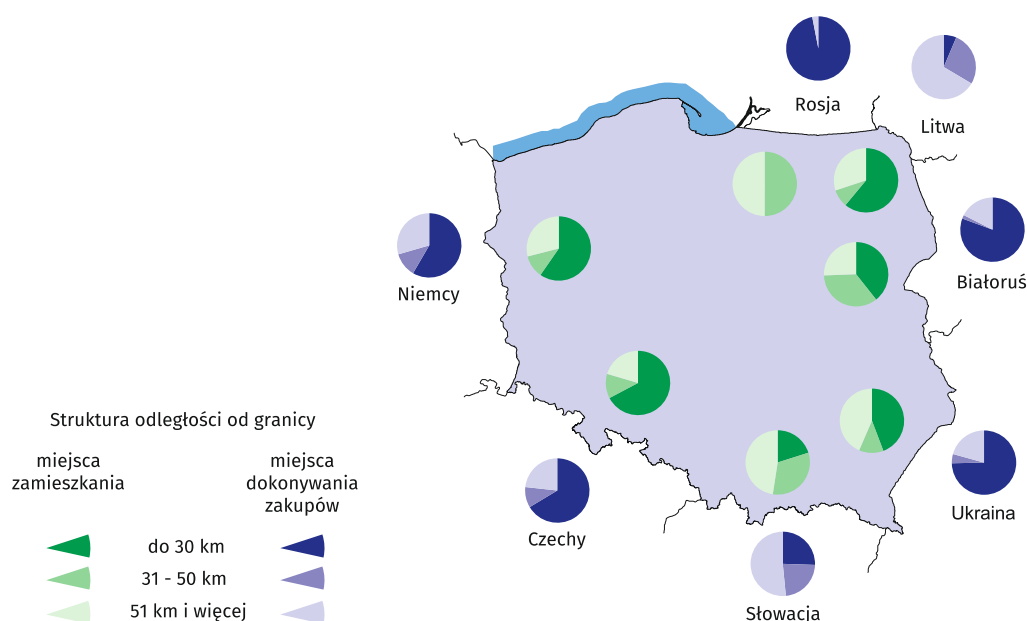
Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez cudzoziemców w II kwartale 2020 roku

W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 37,9% cudzoziemców oraz 65,9% Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkało w pasie do 50 km od granicy (42,2% cudzoziemców zamieszkiwało w pasie powyżej 100 km), a w przypadku wewnętrznej granicy UE – odpowiednio 73,8% i 70,1%.

Zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy przekraczający lądową granicę Polski byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy

Mapa 3. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez Polaków w II kwartale 2020 roku

Większość, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków przekraczających lądową granicę Polski dokonywała zakupów w odległości do 50 km od granicy

Najwięcej cudzoziemców objętych badaniem dokonywało zakupów w pasie do 50 km od granicy, przy czym w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski było to 29,7% przekraczających (42,7% cudzoziemców dokonywało zakupów w pasie powyżej 100 km od granicy zewnętrznej UE), natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 88,6%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 81,9% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej – 67,0%.

Uwagi metodyczne

1. Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań reprezentacyjnych „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” ujętych w programie badań statystycznych statystyki publicznej. Metodologia badań została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Rozwoju. Badania prowadzone od 2014 r. są wynikiem integracji czterech badań (w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”).
2. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej w II kwartale 2020 r., z uwagi na stan pandemii, nie było realizowane w terenie przez ankierów statystycznych. Wyniki badania opracowano z wykorzystaniem innych źródeł danych m.in. administracyjnych i pozaadministracyjnych. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają także towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badaniem ruchu granicznego (w obu kierunkach – z Polski i do Polski) objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych.
3. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale). Z uwagi na stan pandemii oraz konieczność zapewnienia bezpieczeństwa ankierom statystycznym i respondentom badanie w gospodarstwach domowych (w II kwartale 2020 r.), prowadzone było przy wykorzystaniu metody telefonicznej. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają także towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.
4. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i dotyczą liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy granicę tę przekracza. Obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne).
5. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 1 lipca 2009 r.
6. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Federacją Rosyjską o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 27 lipca 2012 r. Od 4 lipca 2016 r. pozostaje ona zawieszona.
7. W związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 i ogłoszeniem w Polsce stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii, na podstawie Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. (Dz.U. z 2020 r., poz. 435), od 15 marca 2020 r. został czasowo zawieszony lub ograniczony ruch graniczny na określonych przejściach granicznych.
8. W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby względne (wskazniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w opracowaniu. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
9. Prezentowane dane mają charakter wstępny.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie
Dyrektor Marek Cierpiat-Wolan
Tel: 17 853 52 10, 17 853 52 19

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Ruch graniczny](#)

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Rezydenci](#)

[Mały ruch graniczny](#)

[Przejście graniczne](#)